

AZ. Kmet.: pomen: je prevladujoča gosp. panoga večine Az. držav, izjema so industrijske (Japonska, Tajvan, Koreja, Singapur, Izrael) in izvoznice nafte (JZ Az., Brunei). Delež agrarnega preb. za celo az v popvp. znaša 55%. Nad 70% kmečkega preb. imajo nerazvite države (Bangladeš, Butan, Kambodža, Nepal, Afganistan). Delež kmet. V bruto dom. proizvodu je 30-50%. **Obdelovalne površine:** jih je malo, 10-20%. Ponekod manj kot 10% (JZ az, Laos, Mongolija). Za pridobitev novih zemljišč je potrebno ozemlja osuševati ali namakati. Velike površine so izgubljene za kmet. zaradi pretirane paše, erozije in zasoljevanja prsti, motnje v preskrbi z vodo in rast mest. **Glavni kmet. pridelki:** riž (vlažno, toplo subtro. in trop. podnebje); več vrst: mokri, gorski, sadijo 2x-3x letno, terase; ; proso, pšenica, korzua, soja, banane; kavčuk (malezija, indonez.) □ 90% svetovnega pridelka. V az je večina kopre, čaja, palmovega olja, deteljev, tobaka, sladkorni trs. Občasno primanjkuje hrane zaradi slabe letine. **Oskrba s hrano & zelena revolucija:** količinsko, kakovostno neurejeno. Pridelek živil se je zvečal, vendar se je povečalo tudi št. ljudi; na pomanjkljivo prehrano vplivajo mnogi gosp. in druž. vzroki; zmanjšanje in uničenje pridelka povzročijo tudi suše, tajfuni, poplave, ognjeniški izbruhi. **Zelena revol.:** z uveljavljanjem novih vrst riža, koruze in pšenice naj bi povečali pridelek. Hitro rastoče kult. rastline niso bile odporne proti škodljivcem, mali kmetje pa nimajo \$ za sredstva proti njim. **Kmet. območja:** stepe, polpuščave (jz in not. az) □ živinoreja, tudi nomadska. Pomembna je ovčjereja. Zaradi malo hrane dajo krave malo mleka, zaradi verskih razlogov pa mesa ne jedo. V J in V az prevladuje namakalno poljedelstvo. Ima več oblik: od namakanja površin v oazah. V vlažnih trop in subtrop predelih az pridelujejo tudi brez namakanja. V mnogih predelih j in jv az obstaja tržno kmet., ki daje pridelke za tuj trg. V z delih nove gvineje obstaja še selitveno polj. povezano z nabiralništvom. Visoko kmet. ima le malo držav (japonska, izrael, tajvan). To so dosegli z uporabo novih spoznanj v agronomiji.

IRAN: geo značil.: leži na s delu jz az med kaspiskim jezerom in perzijskim zalivom. **Preb.:** narodno in jezikovno niso enotni. V indo-ev jez. skupino spadajo perzijci, kurdi, armenci, beludži. Slabi pogoji za življenje vplivajo na redkonaseljenost države. Ljudje živijo na oazah na podnožju gora. Po veri so muslimani (suniti). Iran je bil monarhija do leta 1979. potem je postal islamska republika, ki jo vodijo verski voditelji. **Gosp.:** je kmet. država, razvita naftna industrija. Pridelujejo prehrabene rastline, žitarice: pšenica, ječmen, koruza, riž, sladkorna pesa/trs, bombaževce, tobak, mak so prepovedali zaradi predelave v mamila.